

Rapport

Rapport betreffende een klacht over Bureau Jeugdzorg Haaglanden/Zuid-Holland

Datum: 16 april 2012

Rapportnummer: 2012/063

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat Bureau Jeugdzorg in het kader van de ondertoezichtstelling en de uithuisplaatsing partijdig handelt omdat het van zaken die van belang zijn voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling eerst aangeeft dit onderwerpen te vinden die de ouders onderling moeten regelen, maar zich daar later toch mee bezighoudt op een manier die in het voordeel van haar ex-echtgenoot uitvalt.

Bevindingen en beoordeling

Algemeen

1. Verzoekster en haar ex-echtgenoot zijn in 2003 gescheiden. Samen hebben zij een zoon, geboren in 1999. In verband met problemen tussen zijn ouders als gevolg van de echtscheiding is de zoon in 2007 onder toezicht gesteld. Er bestonden al langere tijd zorgen rondom de sociaal-emotionele ontwikkeling van de zoon waarvoor begeleiding moest worden geregeld. In oktober 2010 is de zoon uit huis geplaatst. Op dat moment werd hij bij zijn vader geplaatst met de bedoeling dat, wanneer de zoon zich voldoende zou herstellen en de vader de benodigde hulp zou accepteren, de vader een verzoek tot wijziging verblijfplaats bij de rechter zou gaan indienen. De juridische titel van uithuisplaatsing zou dan niet meer nodig zijn. Vanaf het moment dat de zoon uit huis was geplaatst was er met zijn moeder een contactregeling. Begin 2012 is het verzoek tot wijziging verblijfplaats door de rechter behandeld. De officiële verblijfplaats van de zoon is nu bij zijn vader.

Vooraf

2. De beide ouders hebben een nieuwe partner. Voor de leesbaarheid zal daar waar het verzoekster betreft over de moeder en daar waar het haar ex-echtgenoot betreft over de vader worden gesproken. Het is niet de bedoeling om de beide nieuwe partners te negeren, maar voor de leesbaarheid worden deze, waar mogelijk, in dit rapport niet genoemd. Beide partijen, de moeder en Bureau Jeugdzorg (hierna: BJZ), hebben meerdere malen op elkaars visies gereageerd. Voor de leesbaarheid is van het standpunt van beide partijen één verhaal gemaakt.

Bevindingen

Visie verzoekster

3. Verzoekster is van mening dat BJZ partijdig heeft gehandeld. Volgens de moeder zijn diverse gebeurtenissen het bewijs dat er sprake is geweest van vooringenomenheid jegens haar en haar nieuwe partner.

Wijzigen contactmoment

4. Het eerste voorbeeld waarmee verzoekster haar klacht onderbouwt, is de onmogelijkheid om op haar verzoek de bezoeksregeling met haar zoon eenmalig te wijzigen. In verband met haar geplande vakantie van vijf weken in juni 2011 heeft zij BJZ gevraagd of het mogelijk was om voorafgaand aan haar vakantie een extra contact met haar zoon te laten plaatsvinden. Dit verzoek is door BJZ afgewezen. Twee maanden daarna heeft zij van de gezinsvoogd het bericht gekregen dat een (ander) contactmoment op verzoek van de vader een week wordt verplaatst. Hoe is het mogelijk dat haar eerdere verzoek was geweigerd terwijl zijn verzoek wel wordt gehonoreerd?

Begeleide omgang

5. Ook de wijze waarop de bezoeksregeling wordt uitgevoerd is kenmerkend voor de partijdige houding die BJZ heeft ingenomen. In juli 2011 heeft de zoon bij BJZ aangegeven geen onbegeleide bezoeken meer te willen met zijn moeder. Zonder dat BJZ haar daarvoor een verklaring kon geven waarom haar zoon dan bang voor haar werd, was eenzijdig besloten de tot dan toe onbegeleide bezoeken weer begeleid te laten plaatsvinden. Dit heeft tot gevolg dat zij haar zoon nu in de kunstmatige omgeving van BJZ ziet en dit maakt de contacten niet gemakkelijker. Verzoekster vindt het een onvolledige weergave van de stand van zaken dat de gezinsvoogd heeft gezegd dat haar zoon veel weerstand vertoont in het contact met zijn moeder. Door niet te vermelden dat haar zoon dit gedrag ook vertoonde toen hij vanuit zijn verblijfplaats bij moeder contact moest onderhouden met vader, wordt een onvolledig beeld geschetst.

6. De moeder is het er ook niet mee eens dat de gezinsvoogd zegt dat zij ziet dat de zoon afhaakt en weinig gemotiveerd is om het contact met zijn moeder aan te gaan. De gezinsvoogd blijft daarbij volgens de moeder onterecht volharden in haar standpunt dat die houding van de zoon volledig aan verzoekster te wijten zou zijn. De gezinsvoogd negeert daarbij onterecht dat de zoon de werelden van zijn vader en moeder volledig scheidt én dat de zoon zomaar bij zijn moeder is weggehaald en gedwongen is om bij zijn vader te gaan wonen en zijn moeder alleen nog ziet en spreekt in de frequentie, op de momenten en locaties die door BJZ bepaald en gecontroleerd worden.

Mediation

7. Een ander voorbeeld van de partijdigheid betreft het mislukken van een mediationtraject. Om de communicatie tussen de vader en haarzelf te verbeteren heeft de moeder geprobeerd een mediationtraject op te starten. Zij heeft de vader per e-mail gevraagd of hij daar aan mee wil werken. Op dit verzoek krijgt zij in eerste instantie geen antwoord. Omdat zij dit wel erg belangrijk vindt, betreft zij BJZ in dit verzoek van haar aan hem. BJZ laat haar daarover echter weten dat het zich daar niet in mengt. Nu de communicatie tussen de ouders een van de doelen van de ondertoezichtstelling is, vindt de moeder het

onbegrijpelijk dat BJZ zich hier niet in mengt. Verzoekster vindt het een onbegrijpelijke redenering dat het verbeteren van de communicatie tussen de ouders niet in de Deltamethodiek (volgens welke methode elke gezinsvoogd te werk gaat; Nationale ombudsman) past en daarom niet als ontwikkelingsuitkomst wordt vermeld. De rechter heeft deze gebrekkige communicatie namelijk expliciet meegenomen in de beslissing om de OTS te verlengen. Uiteindelijk heeft zij alleen via BJZ, en niet rechtstreeks van de vader, gehoord dat hij niet aan mediation mee wil werken. De moeder heeft BJZ gevraagd hier actie op te ondernemen, maar BJZ heeft haar laten weten niets te zullen doen behalve om de vader te blijven adviseren mee te werken aan mediation. De gezinsvoogd heeft het er volgens de moeder weer bij laten zitten door de vader er niet op te wijzen dat het in het belang van hun zoon was om in gesprek te gaan.

Paspoort

8. Een ander voorbeeld van de partijdigheid betreft de opstelling van BJZ rondom de aanvraag van een nieuw paspoort voor de zoon. Een paar dagen voordat zij in juni 2011 met vakantie gaat krijgt zij van de vader het bericht dat het paspoort van hun zoon bijna verloopt. Hij vraagt haar om haar handtekening voor de aanvraag van een nieuw paspoort zodat hij met hun zoon naar het buitenland op vakantie kan.

9. Op dit verzoek heeft de partner van de moeder de vader laten weten dat de handtekening kwam wanneer de vader akkoord was gegaan met mediation. De moeder en haar partner zijn op vakantie gegaan zonder de toestemming voor het paspoort te geven, als het moment daar was kon dat altijd nog via e-mail en fax worden geregeld.

10. BJZ heeft vervolgens een procedure aangespannen jegens de moeder om de rechter om vervangende toestemming voor de handtekening te vragen. De moeder vindt het gek dat de gezinsvoogd er wél voor heeft gekozen om haar aan te spreken op de weigering van de handtekening en daarover zelfs een procedure tegen haar heeft aangespannen, maar daarbij volledig aan de aanleiding voor de weigering van het zetten van haar handtekening voorbij is gegaan. Waarom heeft BJZ er niet voor gekozen om de vader op te dragen te voldoen aan het redelijke verzoek van de moeder om de goedkeuring voor mediation te geven? Wanneer de gezinsvoogd daarvoor had gekozen was dat een elegantere oplossing geweest. Als de mediation was geregeld had de moeder haar handtekening gegeven voor het paspoort.

Belcontacten

11. Eenzelfde soort partijdige houding als bij de wijziging van de omgangsregeling, heeft zich voorgedaan bij de afspraken rondom de belcontacten. Verzoekster heeft voorgesteld om, om de kosten te delen, dat de vader de ene week belt en de moeder de andere week. Hier wilde BJZ geen rol in spelen, dit vond het een onderwerp dat ouders in onderling overleg moesten regelen. Op enig moment heeft de vader BJZ het verzoek gedaan om de

belmomenten van de vrijdag naar de maandag te verplaatsen. Dit verzoek werd wel gehonoreerd.

12. De moeder vindt het ook partijdig dat BJZ niet heeft ingegrepen toen de belcontacten tijdens haar vakantie niet werden nagekomen. Toen zij net op vakantie was gegaan, heeft de vader tegen zijn zoon gezegd dat zijn moeder de handtekening voor het paspoort niet wilde zetten. Daarop is de zoon zo boos geworden op zijn moeder, dat hij niet meer aan de telefoon wilde komen voor de belafspraken tijdens de zomervakantie. De moeder heeft, nadat zij daarvan op de hoogte was gekomen, BJZ verzocht om de vader aan te spreken op deze leugen en aan te sporen om deze ongedaan te maken. Dit is echter niet gebeurd. Dit heeft er toe geleid dat tijdens de vakantie van de moeder er geen belcontacten met haar zoon zijn geweest en dat de zoon zijn moeder in het allereerste bezoekmoment na de vakantie het verwijt heeft gemaakt dat zij hem niet heeft gebeld. De gezinsvoogd was er van op de hoogte dat zij dat wel heeft gedaan. Verzoekster had van de gezinsvoogd verwacht dat zij op dat moment had ingegrepen, dat deze de zoon zou hebben verteld dat zijn moeder hem wel degelijk heeft geprobeerd te bellen. Dat had haar meer het gevoel gegeven gekend te worden.

Deltaveiligheidslijst

13. Het laatste bewijs van de partijdigheid van BJZ is de manier waarop de Deltaveiligheidslijst (de lijst die wordt gebruikt om risico's in te schatten volgens de Delta-methode; Nationale ombudsman) is ingevuld. Zij is het er niet mee eens dat bij de risicofactoren met name zichzelf wordt genoemd, terwijl bij de positieve factoren met name haar ex-echtgenoot wordt genoemd.

14. Tot slot merkt verzoekster op dat het haar al vlak na de uithuisplaatsing duidelijk werd dat er in het geheel niet toegewerkt ging worden naar een thuisplaatsing. Dit vindt zij opmerkelijk en niet conform de regels, bij een uithuisplaatsing moet het doel altijd primair zijn om weer terug te werken naar een thuisplaatsing. In reactie op het verslag van bevindingen heeft verzoekster laten weten het niet eens te zijn met de stelling van BJZ dat het geen zicht heeft gehad op de omgangsmomenten tussen de zoon en zijn vader toen hij nog bij zijn moeder woonde, er was immers al sinds de zomer van 2007 een ondertoezichtstelling, BJZ heeft in die periode wel degelijk zicht gehad op de contacten.

Visie BJZ, de gezinsvoogd en haar teamleider

Wijzigen contactmoment

15. In juni 2011 heeft moeder om een extra bezoek gevraagd omdat zij daarna vijf weken met vakantie zou gaan. Dit bezoek moest begeleid worden, maar de agenda's van de gezinsvoogd en de gedragswetenschapper lieten daar geen ruimte voor. Moeder heeft zelf de keuze gemaakt om vijf weken op vakantie te gaan. De reden dat de vader het bezoek in

augustus 2011 heeft willen verzetten, was omdat hij naar een begrafenis in het buitenland moest en zijn zoon daarom niet naar BJZ kon brengen. Ook de partner van vader heeft daar geen gelegenheid toe gehad. Met vader is afgesproken dat hij de moeder het bovenstaande zou mailen en andere data zou voorstellen.

Begeleide omgang

16. Vanaf het moment van de uithuisplaatsing tot de lente van 2011 hebben de bezoeken tussen de moeder en de zoon begeleid plaatsgevonden. In de lente van 2011 gaf de zoon zelf aan een onbegeleid contact met zijn moeder te willen. Er heeft vervolgens eenmaal een onbegeleid bezoek plaatsgevonden. Hierna gaf de zoon aan de bezoeken voortaan weer begeleid bij BJZ te willen laten plaatsvinden en hij wil dit nog steeds. Dit wordt regelmatig met hem besproken. In reactie op het verslag van bevindingen heeft BJZ laten weten dat er in tegenstelling tot wat de moeder heeft aangegeven er wel degelijk met haar is besproken waarom haar zoon bang voor haar was, dit is met name door de gedragsdeskundige gedaan.

17. Over het contact tussen de zoon en zijn moeder heeft BJZ aan moeder aangegeven dat dit niet alleen aan haar ligt, maar dat er mogelijk ook kindfactoren een rol spelen. Het is wel een feit dat de Banjaard, een onderzoeksinstelling, ouder-kind problematiek heeft vastgesteld. BJZ ziet graag dat de moeder in haar gedrag bij haar zoon aansluit en met professionals bekijkt hoe zij dat het beste kan doen en dat zij met BJZ gaat meewerken. BJZ erkent dat de zoon de werelden van zijn ouders lijkt te scheiden. De zoon gaf steeds aan de gezinsvoogd aan geen zin te hebben om met zijn moeder in gesprek te gaan. De gezinsvoogd is daar niet meteen op ingegaan (BJZ had bijvoorbeeld de bezoeken per direct terug kunnen brengen), maar de gezinsvoogd heeft geprobeerd het gedrag van moeder zo bij te sturen, middels het geven van adviezen, dat de zoon het contact met zijn moeder leuker zou gaan vinden. Aan de gedragsdeskundige is gevraagd zich een beeld te vormen van de situatie. Zij heeft toen een aantal bezoeken begeleid. Dit is uitzonderlijk. De gedragsdeskundige heeft drie bezoeken bijgewoond. Uiteindelijk is geconstateerd dat moeder onvoldoende aansluit bij de wensen en behoeften van de zoon en daarop ook niet aanspreekbaar is en dus onvoldoende ander gedrag laat zien. Ook de belcontacten verlopen moeizaam. Moeder benadert de zoon daarin heel kinderlijk hetgeen hij lastig vindt. Wij begrijpen dat de situatie moeilijk is voor moeder.

Mediation

18. In een gesprek met onder andere moeder en BJZ is op 10 juni 2011 afgesproken dat moeder aan vader een mediationtraject zou gaan voorstellen en dat zij op zoek zou gaan naar een mediator. Bij moeder is er in de maanden daarna aangedrongen om daadwerkelijk op zoek te gaan naar een mediator, bij vader is erop aangedrongen om deel te nemen aan de gesprekken. BJZ heeft meerdere malen met vader over het belang van mediation gesproken en geprobeerd hem daartoe te motiveren. Chronologisch is er in de

zomer van 2011 rondom de mediation het volgende verder gebeurd:

8 augustus 2011: moeder laat weten een mediator te hebben gevonden;

11 augustus: vader laat weten contact op te willen nemen met de mediator;

24 augustus: vader laat weten niet met de mediation te willen starten omdat de door hem aangespannen procedure tot vaststellen hoofdverblijfplaats geen ruimte zou laten voor mediation.

Uit de e-mail van vader uit augustus 2011 zou kunnen worden afgeleid dat BJZ vader geadviseerd zou hebben om niet mee te werken aan mediation maar dat is niet het geval. Met moeder en haar partner is deze e-mail besproken. Zij zagen dat deze e-mail voor meerdere uitleg vatbaar was, maar hadden daarover geen twijfel en begrepen de uitleg van de gezinsvoogd. In november 2011 is er nogmaals een gesprek met vader geweest waarin het belang van mediation en het standpunt van BJZ daarover is besproken. BJZ vindt het wel belangrijk dat ouders uiteindelijk zelf de stappen zetten om tot mediation te komen anders is de kans op het slagen daarvan nihil. Bovendien kan BJZ slechts het zorgaanbod voor kinderen regelen en niet voor ouders. Voor mediation voor ouders krijgt BJZ geen financiering. BJZ kan ouders daartoe dus ook geen schriftelijke aanwijzing geven.

Paspoort

19. De zoon is er op gegeven moment achter gekomen dat zijn paspoort bijna niet meer geldig was. Moeder zegt dat vader hem dat heeft verteld en daarbij heeft gezegd dat zij weigerde haar handtekening te zetten voor de aanvraag van een nieuw paspoort. Vader zegt dat hij in een gezinsgesprek heeft uitgelegd dat hun vakantie afhankelijk was van het paspoort van de zoon. Mogelijk heeft hij daarbij ook aangegeven dat dat afhankelijk was van de handtekening die moeder daarvoor moest zetten. De gezinsvoogd heeft hierover twee tegenstrijdige verhalen te horen gekregen. Moeder wil dat zij als gezinsvoogd vader hierop aanspreekt maar de gezinsvoogd weet niet hoe het tegen de zoon is verteld. BJZ was van mening dat het in het belang van de zoon was om een geldig paspoort te hebben. Toen de ouders daar, ook na inmenging door BJZ, niet uitkwamen, heeft BJZ besloten om in het belang van de zoon een verzoek tot vervangende toestemming bij de kinderrechter in te dienen, hetgeen ook is gehonoreerd. BJZ betreurt het dat de onenigheid tussen ouders ertoe heeft geleid dat moeder niet wilde tekenen voor het paspoort en daarbij voorbij is gegaan aan het belang van haar zoon.

Belcontacten

20. De belregeling tussen moeder en zoon loopt inderdaad ingewikkeld en de kwestie rondom het paspoort heeft daar geen goed aan gedaan. De zoon heeft daar echter ook een stem in. Kort na de UHP is er afgesproken dat de partners van de ouders een

ondersteunende rol zouden hebben. In verband met de spanningen tussen hen, is besloten dat het niet goed voor hun zoon zou zijn wanneer zij elkaar voorafgaand aan het belcontact van de zoon met zijn moeder aan de telefoon zouden hebben. De gezinsvoogd zou het prima vinden als de moeder hem op zijn eigen mobiele nummer belt en dat hij dan alleen op zijn kamer met haar spreekt. De zoon wil dat echter niet. Hij heeft uitdrukkelijk aangegeven dat hij wil dat de telefoon op de speaker staat als zijn moeder belt en dat de partner van zijn vader daarbij aanwezig is. De zoon wil ook niet dat zijn moeder hem spontaan belt. De gezinsvoogd gaat niet aan die wens van de zoon voorbij. Voor wat betreft het verplaatsen en regelen van de belafspraken, BJZ hoopt altijd dat ouders dit vooral met elkaar regelen. Dit heeft BJZ beide ouders ook schriftelijk laten weten. Vader en zijn partner geven aan dat zij de zoon stimuleren in het contact met zijn moeder. BJZ is daar niet bij en kan dat niet controleren. De gezinsvoogd kan zich geen uitspraak herinneren van de zoon waarin hij gezegd zou hebben dat hij het telefonisch contact met zijn moeder mist. De moeder zegt aangegeven te hebben dat de zoon tijdens het begeleid bezoek van 3 augustus 2011 aan haar heeft gevraagd waarom zij hem tijdens de vakantie niet heeft gebeld. De gezinsvoogd kan zich die vraag niet herinneren. Ook kan zij dat niet terugvinden in de uitgebreide aantekeningen van dat begeleid bezoek. De zoon heeft geweten dat zijn moeder hem volgens afspraak belde, maar weigerde aan de telefoon te komen vanwege de kwestie rondom het paspoort. De gezinsvoogd heeft dit met hem tijdens een huisbezoek op 6 juli 2011 besproken en getracht hem te stimuleren om gewoon aan de telefoon te komen. Hij had daar duidelijk geen zin in. Moeder mailde BJZ op een gegeven moment dat zij niet zou bellen, wanneer zij vooraf zou weten dat haar zoon niet aan de telefoon zou komen. Op dat moment heeft de gezinsvoogd moeder per e-mail verzocht om gewoon te bellen om hiermee aan haar zoon te laten zien dat zij betrouwbaar is. In reactie op het verslag van bevindingen heeft BJZ over het verplaatsen van een aantal belcontacten van de vrijdag naar de maandag laten weten dat de reden daarvoor was dat een aantal begeleide bezoeken naar de vrijdag waren verschoven. Dat had weer te maken met de werktijden van de gedragsdeskundige die op dat moment enkele bezoeken begeleidde. Iedereen was het ermee eens dat het voor de zoon teveel zou zijn wanneer hij op dezelfde dag zowel persoonlijk als telefonisch contact met zijn moeder zou hebben. Daarnaast was het praktisch ook lastig om na het bezoek op tijd thuis te zijn en gegeten te hebben voor het belcontact plaats zou vinden.

Deltaveiligheidslijst

21. Bij de uitvoering van de ondertoezichtstelling staat het belang van de jongere centraal. In zoverre zijn de beslissingen van BJZ partijdig, deze moeten altijd ten goede komen aan het ondertoezichtgestelde kind. Daarbij wordt de Delta-methode gezinsvoogdij gehanteerd. Conform deze methode wordt er met alle betrokkenen gesproken over hun zorgen en sterke punten. Het uitgangspunt bij de uitvoering van de ondertoezichtstelling zijn de bedreigingen die tot de ondertoezichtstelling hebben geleid. De besluitvorming gebeurt op een gestructureerde manier aan de hand van het zogenaamde vierstappenmodel. Voor de

beoordeling van de veiligheid van het kind of jongere weegt de gezinsvoogd de risico's en beschermende factoren tegen elkaar af aan de hand van de Delta-veiligheidslijst. Dit gebeurt bij alle kernbeslissingen en deze worden in multidisciplinair of in teamverband genomen. De Delta-veiligheidslijst is een document voor intern gebruik waarin wordt aangegeven wat de gezinsvoogd ziet. Moeder heeft dit gelezen waardoor vervolgens een discussie ontstond wat er wel en niet klopt. Dit leidt af van waar het werkelijk om gaat. Elke nuance ontbreekt en met moeder is geen redelijk gesprek meer te voeren over de betekenis van deze veiligheidslijst. Moeder creëert daarover haar eigen waarheid. Er staat inderdaad meer in over moeder dan over vader maar dat is ook wat de gezinsvoogd van haar ziet. Moeder zet zichzelf zo op de voorgrond dat daarnaar alle aandacht uitgaat. De gezinsvoogd zou meer bij de zoon en zijn vader willen zijn maar zij wordt daarin door de houding van moeder belemmerd.

22. Het uitgangspunt is dat het kind altijd contact houdt met beide ouders, tenzij zijn veiligheid dan ernstig in gevaar komt. In het plan van aanpak van de zoon van verzoekster staat als doel dat hij een goed contact met beide ouders heeft en zich ondersteund voelt door beide ouders. Na het vaststellen van de ontwikkelingsuitkomst gaat BJZ samen met beide ouders bekijken wat er voor nodig is om dat te bereiken. Hoe de contacten tussen de zoon en zijn vader liepen toen hij nog bij zijn moeder woonde weet de gezinsvoogd niet, daar is zij niet bij geweest, omdat de omgang tussen de zoon en zijn vader, op dat moment de niet verzorgende ouder toen niet werd begeleid door BJZ. De huidige gezinsvoogd is eenmaal bij vader op bezoek geweest toen de zoon bij hem logeerde. Daarover zijn geen bijzonderheden te melden. Die bezoeken waren niet begeleid en er was toen nog geen gezinsvoogd. Uitgangspunt van BJZ is altijd geweest dat er een normale, goede omgangsregeling komt. Uiteraard hoopt BJZ ook nog steeds dat er een normale, goede omgangsregeling komt. Van partijdigheid is absoluut geen sprake geweest.

23. De wijze waarop moeder naar BJZ toe communiceert is soms niet netjes. BJZ heeft om die reden sommige gesprekken eerst stopgezet om te benoemen wat anders moest. Het is zelfs voorgekomen dat de zoon het op ging nemen voor de gezinsvoogd. Dit moet helemaal niet zijn rol zijn. Begin 2012 is de hoofdverblijfplaats van de zoon bij zijn vader bepaald. Om die reden gaat BJZ de uitvoering van de ondertoezichtstelling overdragen naar het BJZ bij vader in de buurt.

Informatie uit het dossier

24. Uit e-mails tussen verzoekster en haar ex-echtgenoot komt naar voren dat de vader op 10 juni 2011 op de hoogte was gesteld dat verzoekster een week later met vakantie zou gaan. Het paspoort van hun zoon zou op 4 juli 2011 verlopen. Om die reden heeft de vader verzoekster op 13 juni 2011 verzocht om haar handtekening in het kader van de aanvraag van een nieuw paspoort. Op 18 juni 2011 is de zoon, althans volgens de

e-mails van de moeder aan de vader en de gezinsvoogd, op de hoogte gekomen van het feit dat zij niet heeft willen tekenen voor het paspoort. Op 21 juni 2011 stuurt de partner van moeder de vader een e-mail waarin hij aangeeft vooral met de jongen op vakantie te gaan en dat een ongeldig paspoort waarschijnlijk niet voor problemen zal zorgen.

25. Op 6 juli 2011 heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen de gezinsvoogd en de zoon waarin de zoon aangeeft wat hij niet leuk vindt in de contacten met zijn moeder.

26. In verschillende e-mails tussen de gezinsvoogd en verzoekster en haar partner in de zomer van 2011 wordt er gesproken over het al dan niet aan de telefoon willen komen door de zoon van verzoekster. In die e-mails wordt van beide kanten aangegeven dat de zoon weigert om aan de telefoon te komen omdat hij zijn moeder niet wil spreken.

Uiteindelijk vertelt de zoon zijn moeder op 3 augustus 2011 zelf wat hij niet leuk vindt in de contacten.

Beoordeling

27. Een uithuisplaatsing is voor een ouder een zeer pijnlijke gebeurtenis die in veel situaties niet of moeilijk te accepteren is. Bij een uithuisplaatsing is het de taak van BJZ om de toestand van het kind goed in de gaten te houden. Hier betekent dat: of de zoon van verzoekster zich na de uithuisplaatsing die door de rechter was bepaald, bij zijn vader beter ging ontwikkelen en of dit daadwerkelijk een juiste plek voor hem was.

28. Voor verzoekster is het onverteerbaar dat haar zoon niet meer bij haar woont en dat daarnaast het contact als het er al is moeizaam verloopt, zij hem niet zonder begeleiding mag zien en hij niet altijd even enthousiast is om haar te zien of te spreken. In zo'n situatie is het begrijpelijk dat de handelingen van de organisatie die daarbij is betrokken, in dit geval BJZ, zeer kritisch worden gevolgd: vanuit de positie van de ouder lijkt daar namelijk het eerste houvast te liggen om meer contact met het kind te krijgen en de contacten te verbeteren. Het is duidelijk dat verzoekster alle reacties en handelingen van BJZ vervolgens als partijdig heeft ervaren. De vraag is of dat ook terecht is.

29. De vraag die ook gesteld moet worden is of BJZ juist is omgegaan met de discussies tussen de ouders waar het door een of beide ouders bij betrokken werd. Juist staat in dit geval voor onpartijdig en niet vooringenomen: dit houdt in dat overheidsinstanties zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden. Dit uitgangspunt geldt ook voor instanties die overheidstaken verrichten zoals de Bureaus Jeugdzorg. In dat kader mag van BJZ worden verwacht dat beide ouders onpartijdig en onvooringenomen worden benaderd en dat bij hen niet de indruk wordt gewekt dat naar een van hen meer wordt geluisterd dan naar de ander.

30. BJZ als instantie en de gezinsvoogd als uitvoerder daarvan hebben het belang van de zoon als leidraad genomen. Wat was er wel en niet in zijn belang.

31. BJZ heeft het verzoek van de moeder voor een extra bezoek voorafgaand aan haar vakantie, die half juni begon, niet gehonoreerd. Niet omdat het partijdig was, maar omdat dit bezoek in het belang van de zoon onder begeleiding van de gezinsvoogd of gedragswetenschapper moest plaatsvinden. Dat was niet mogelijk op die korte termijn, het verzoek werd begin juni gedaan en daarom kon er geen extra bezoek worden ingepland. Ten aanzien van het verzetten van het bezoek op verzoek van de vader in verband met een begrafenis: de zoon moest naar het BJZ worden gebracht door vader of zijn partner. Vader was niet in het land en voor zijn partner was het op dat moment ook niet mogelijk. In beide situaties heeft het een rol gespeeld dat het bij Bureau Jeugdzorg aan capaciteit heeft ontbroken om op korte termijn een medewerker vrij te maken voor een extra handeling rondom de wijzigingen van het bezoek. Bureau Jeugdzorg heeft zeker geluisterd naar beide verzoeken maar het was niet mogelijk om het (extra) bezoek toch te realiseren. Praktisch gezien was er geen andere mogelijkheid. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman is er daarom geen sprake van partijdigheid.

32. Rondom de mediation die tot op heden nog niet tot stand gekomen is: BJZ vindt het zeker in het belang van de zoon wanneer er daadwerkelijk mediation tot stand komt. Het is helaas niet mogelijk om de ouders te dwingen om daaraan mee te werken. De rechter heeft de communicatieverbetering niet als ontwikkeluitkomst van de ondertoezichtstelling genoemd, wel heeft hij de slechte communicatie als reden aangedragen om de ondertoezichtstelling te verlengen. Meer dan beide ouders erop aanspreken zich ervoor in te spannen kan BJZ nu niet doen.

33. Op het moment dat de zoon geen geldig paspoort had en dat zijn vakantie met zijn vader in de weg stond, was het in het belang van de zoon dat er zo snel mogelijk alsnog een geldig paspoort werd geregeld. BJZ vond het in het belang van de zoon niet aanvaardbaar om met een ongeldig paspoort op vakantie naar het buitenland te gaan, zoals de partner van moeder in zijn e-mail van 21 juni 2011 heeft voorgesteld. Dat BJZ, op het moment dat de ouders daar niet uitkwamen, de rechter om vervangende toestemming heeft gevraagd, is niet meer dan begrijpelijk nu het in het kader van de ondertoezichtstelling betrokken was bij de jongen en diens belangen voor ogen had.

34. Toen de zoon tijdens de vakantie van zijn moeder niet meer het haar wilden bellen, heeft BJZ daar met hem over gesproken. Dat het BJZ niet is gelukt hem op andere gedachten te brengen, valt BJZ niet te verwijten. De zoon is een tiener die je niet kan dwingen dingen te doen die hij zelf op dat moment niet wil. BJZ heeft gedaan wat mogelijk was, namelijk hem er wel op aangesproken. BJZ kan niet anders dan de zoon leeftijds- en persoonsadequaat te benaderen en aan te sluiten bij de persoon van de zoon. Voor het overige kon het niet anders dan naar hem luisteren en zich bij de situatie neerleggen. Nergens uit het dossier of de verschillende reacties is gebleken dat BJZ zich niet tot het

uiterste heeft ingespannen om de zoon te motiveren tot de (bel)contacten met zijn moeder of dat er sprake is geweest van een partijdige opstelling van de gezinsvoogd. Het is voorstelbaar dat de moeder daar haar twijfels bij heeft omdat dit alles zich buiten haar gezichtsveld afspeelt én hij in huis woont bij een man met wie zij het over diverse zaken niet eens kan worden.

35. De Delta-veiligheidslijst die moeder heeft gezien kan die vermoedens hebben vergroot. Dit is echter een intern werkdocument waarop de gezinsvoogd haar bevindingen van dat moment heeft weergegeven. De veiligheidslijst is een momentopname die de periode heeft weerspiegeld waarin de zoon bij zijn moeder is weggehaald en vervolgens bij zijn vader is geplaatst. Op dat moment waren er meer problematische signalen met betrekking tot de moeder en positieve signalen ten aanzien van de vader: de zoon was immers vanuit de situatie bij zijn moeder weggehaald en bij zijn vader geplaatst. Als er over de vader net zo veel zorgelijke signalen waren geweest, zou de zoon daar niet op de juiste plaats zijn geweest. Er is echter nergens bewijs dat de twijfels van de moeder gegrond zijn. Dat het BJZ niet altijd lukt om haar zoon te motiveren voor zaken die zij graag zo zou zien, wil niet zeggen dat BJZ daarmee partijdig is. BJZ houdt rekening met haar zoon en sluit zoveel mogelijk aan bij zijn wensen. Dat is ook wat er bij de uitvoering van een ondertoezichtstelling van BJZ mag worden verwacht

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van BJZ te Gouda, is niet gegrond.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer